

Ta hand om en strand

Syfte

- Få en uppfattning om vad det är som skräpas ned i och vid stränder samt vilka material skräpföremålen består av.
- Förståelse för att plast på land i slutändan hamnar i havet och att plasten inte lämnar havet.
- Ta ansvar för sin närmiljö och påverka andra att göra detsamma.

Skolans uppdrag, ur Lgr-22

Genom ett miljöperspektiv får de möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.

Skolans mål och riktlinjer, ur Lgr-22

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv. Samt att eleven har fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället.

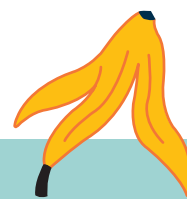
Vi står inför många stora miljöutmaningar, nedskräpning i havet är en av dem. I våra hav flyter det runt mer än 150 miljoner ton plast och det fylls hela tiden på. Globalt sett uppskattas 80 % av skräpet i havet komma från land, till exempel som en följd av att skräp lämnats kvar på ständer, och det mesta är skräp av plast.

Kunskapen om att skräp på land riskerar att bli skräp i hav innebär att det finns mycket vi kan göra för att minska nedskräpningen. Ett sätt är förstås att se till

att skräpet inte hamnar i naturen från allra första början, men om det redan finns där är det viktigt att det plockas upp och återvinns eller slängs. Att ta hand om en strand är ett sätt att se till att stranden blir ren och trivsamt att vistas på, men också ett sätt att minimera risken för att skräpet hamnar i vattnet. Det är också viktigt att få kunskap om skräpet som förekommer på stränder för att kunna göra riktade insatser i syfte att minska nedskräpningen.

Läroplanskoppling

Lgr-22

	Undervisningen i ämnet ska ge eleverna förutsättningar att utveckla	Centralt innehåll i årskurs 7–9
Biologi	<ul style="list-style-type: none"> förmåga att använda biologi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör miljö och hälsa. förmåga att genomföra systematiska undersökningar i biologi. 	<ul style="list-style-type: none"> Människans påverkan på naturen lokalt och globalt samt hur man på individ- och samhällsnivå kan främja hållbar utveckling. Betydelsen av biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Fältstudier och experiment med såväl analoga som digitala verktyg. Formulering av undersökningsbara frågor, planering, utförande, värdering av resultat samt dokumentation med bilder, tabeller, diagram och rapporter. Informationssökning, kritisk granskning och användning av information som rör biologi. Argumentation och ställningstaganden i aktuella frågor som rör miljö och hälsa.
Geografi	<ul style="list-style-type: none"> kunskaper om geografiska förhållanden och mönster samt om hur naturens processer och människors verksamheter formar och förändrar landskap och livsmiljöer i olika delar av världen. kunskaper om miljö- och utvecklingsfrågor utifrån ekologiska, sociala och ekonomiska perspektiv på hållbar utveckling. förmåga att utifrån geografiska frågor beskriva och analysera omvärlden med hjälp av geografins metoder och verktyg. 	<ul style="list-style-type: none"> Jordens endogena och exogena processer, samt hur dessa formar och förändrar landskapet. Rumslig utbredning av sårbara platser på jorden, till exempel områden som riskerar att återkommande drabbas av översvämningar, torka eller jordbävningar. Hur samhällsplanering och människans verksamheter påverkar sårbarhet och hur risker kan förebyggas. Vad klimat är och faktorer som påverkar klimatet. Människans påverkan på klimatet och konsekvenser av klimatförändringar för människa, samhälle och natur i olika delar av världen.
Idrott och hälsa	<ul style="list-style-type: none"> förmåga att genomföra och anpassa aktiviteter inom friluftsliv och utevistelse efter olika förhållanden och miljöer. 	<ul style="list-style-type: none"> Rättigheter och skyldigheter i naturen enligt allemansrätten och dess tillämpning i praktiken
Kemi	<ul style="list-style-type: none"> förmåga att använda kemi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör miljö och hälsa. förmåga att genomföra systematiska undersökningar i kemi. 	<ul style="list-style-type: none"> Några produkters livscyklar och påverkan på miljön. Observationer och experiment med såväl analoga som digitala verktyg. Formulering av undersökningsbara frågor, planering, utförande, värdering av resultat samt dokumentation med bilder, tabeller, diagram och rapporter.
Matematik	<ul style="list-style-type: none"> förmåga att välja och använda lämpliga matematiska metoder för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter. förmåga att använda matematikens uttrycksformer för att samtala om och redogöra för frågeställningar, beräkningar och slutsatser. 	<ul style="list-style-type: none"> Tabeller, diagram och grafer samt hur de tolkas och används för att beskriva resultat av egna och andras undersökningar, såväl med som utan digitala verktyg. Lägesmått och spridningsmått samt hur de används för bedömning av resultat vid statistiska undersökningar.
Svenska	<ul style="list-style-type: none"> förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer. förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang. 	<ul style="list-style-type: none"> Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar. Olika former av samtal. Att delta aktivt, uttrycka känslor, tankar och kunskaper, lyssna, ställa frågor och föra resonemang, samt formulera och bemöta argument. Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte, mottagare och sammanhang. Talmanus och olika verktyg för att planera och genomföra muntliga presentationer, såväl med som utan digital teknik. Sakprosatexter för ungdomar och vuxna. Beskrivande, förklarande, utredande, instruerande och argumenterande texter. Texternas syfte, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag. Kombinationer av olika texttyper. Texter i digitala miljöer samt andra texter som kombinerar ord, bild och ljud. Språkliga och dramaturgiska komponenter samt hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i filmiskt berättande, teaterföreställningar och webbtexter. Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning. Informationssökning på bibliotek och på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.

1. Berätta om skräp i havet

Skräp i havet är ett omfattande miljöproblem. Låt eleverna hjälpa till att sprida information om skräp i havet genom att skriva ett öppet brev, en krönika, en debattartikel, fotografera eller något liknande.

FÖRBEREDELSE

Det kan vara klokt att på förhand välja ut en typ av text som alla elever skriver, till exempel en debattartikel. Gå igenom språkliga drag och uppbyggnad som kännetecknar textgenren så att alla elever är förberedda när de påbörjar sin rapportering om nedskräpning.

INSTRUKTIONER

- Eleverna ska skriva en text för att rapportera om nedskräpning.
- Eleverna kan arbeta enskilt eller i par, beroende på vad som passar gruppen.
- Eleverna ska belysa problemen med skräp på stränder och presentera en eller flera förslag på lösningar.
- Uppmuntra eleverna att göra lokala kopplingar genom exempel eller reflektioner som till exempel gjorts i klassen, på skolan eller av boende i närområdet.
- Låt eleverna hämta fakta ur olika källor som behandlar skräp i havet om de behöver, till exempel från *Håll Sverige Rent*.
- Fundera tillsammans vem/vilka ni skriver till och vad ni ska skriva om. Utgå från samtalsfrågorna nedan.

SAMTALSFRÅGOR

- Vilken grupp av människor vill ni sprida information till?
- Vilken grupp av människor tror ni har minst kunskap om marin nedskräpning?
- Vilken grupp av människor tror ni behöver mer kunskap om marin nedskräpning?
- Hur ska ni göra för att nå er målgrupp?
- Vad är viktigast att berätta om skräp på stränder?

AVSLUTNING

Uppmuntra eleverna att sprida sin information om skräp i havet i sociala medier. Se till att de kommer upp på skolans webbplats, blogg eller sprids i andra kanaler. Kontakta gärna lokalpressen för att uppmärksamma det arbete klassen har gjort.

MATERIAL

- Papper och penna
- Länktips www.skräplabbet.se

CENTRALA ORD OCH BEGREPP

- skräp i havet
- målgrupp
- hållbar utveckling

ANTECKNINGAR
